

Posudek oponenta na diplomovou práci

Téma: Místní referendum

Autor: Tereza Jedličková

Diplomantka si pro svou diplomovou práci zvolila téma „*Místní referendum*“. Předložená práce je psaná v českém jazyce a má včetně bibliografie, seznamu zkratk, resumé v českém a anglickém jazyce a klíčových slov 75 stran. Je rozdělena celkem do 11 kapitol – úvod, ústavní a mezinárodněprávní úprava místního referenda, přípustnost místního referenda a zákonné výluky z ní, přípravný výbor a návrh na konání místního referenda, posouzení návrhu obecním úřadem, posouzení návrhu zastupitelstvem obce a vyhlášení místního referenda, platnost a závaznost místního referenda, soudní ochrana, místní referenda o oddělení části obce, o sloučení obcí a o připojení obce, statistická část a závěr.

Diplomantka si pro svou práci zvolila téma velmi zajímavé a aktuální, které zpracovala se znalostí věci a zjevným zájmem o problematiku.

Práce je přehledně členěna a její struktura má svou vnitřní logiku. Jak sama diplomantka uvádí, struktura práce sleduje strukturu zákona o místním referendu. V tomto ohledu však v práci postrádám část zabývající se vymezením osob oprávněných v místním referendu hlasovat (to má pochopitelně pak své důsledky – viz např. případ referenda ve věci osady Březhrad – s. 56-58). V práci rovněž mírně chybí širší úvod do problematiky referenda s uvedením státovědných, ústavně právních a mezinárodně právních východisek, jakož těch becně teoretických. Zde pak mohla diplomantka čerpat z komentářové literatury k příslušným ustanovením Ústavy a Listiny základních práv a svobod. Byl by to však spíše jen námět na rozpracování příslušné kapitoly (s. 9-10) a případné doplnění práce.

Co se týče rozsahu a úrovně použitých zdrojů, je třeba velmi ocenit skutečně podrobnou a pečlivou práci s judikaturou vztahující se k probíranému tématu. Pokud jde o použitou odbornou literaturu, čerpá autorka podle mého názoru z relevantních a zcela dostačujících zdrojů (o širším využití literatury z oboru ústavního práva a státovědy byla řeč již výše). Velmi kladně je rovněž třeba hodnotit statistické přehledy obsažené v jedné ze závěrečných částí práce, které čtenáři poskytují reálnější vhled do problematiky.

Pokud jde o věcnou stránku předložené diplomové práce, dovolím si několik poznámek.

V podstatě má nejzávažnější výhrada se týká závěrů diplomantky stran právní povahy výzvy obecního úřadu. Na jednu stranu uvádí, že tato je správním aktem, neboť splňuje všechny jeho pojmové znaky (s. 26). Na druhou stranu však v práci stojí, že „žádný z aktů vydávaných dle zákona o místním referendu není správním rozhodnutím“ (s. 46). Diplomantka se zde po mém soudu nedostatečně zabývá onou tenkou hranicí mezi správním aktem a faktickým zásahem, opomíjí problematiku zajišťovacích úkonů a s ohledem na uvedenou rozpornost není jasný její závěr ohledně povahy uvedeného úkonu obecního úřadu. To má pochopitelně i své procesní souvislosti týkající se možnosti uplatnění institutu osob zúčastněných na řízení v soudním řízení správním [(s. 46) jak potom naložit s řízením, které je svou povahou rovněž sporem mezi jednotlivými členy přípravného výboru, na možnost jehož vzniku v práci diplomantka sama poukazuje]. Dále je zde možné uvést, že řízení o ochraně ve věcech seznamu voličů podle § 88 s. ř. s. jednoznačně spadá do problematiky soudní ochrany ve věcech místního referenda (s. 47). Za diskusní (však nikoliv *a priori* nesprávné) považuji závěry diplomantky ohledně rozsahu přezkumné pravomoci zastupitelstva (s. 32-33), určení „nejbližšího zasedání zastupitelstva“ (s. 33-34) a rozsahu

soudního přezkumu (s. 47-49). Domnívám se, že autorka byla příliš vedena přístupem ve prospěch konání referend a neuvažovala všechny možné alternativy a důsledky svých závěrů.

Velmi hodnotím schopnost diplomantky formulovat vlastní závěry, a to zejména ve vztahu k jednotlivým dílčím problémům, kterým se v celé své práci věnuje. Tyto názory jsou přitom podloženy jak znalostí teoretických východisek, tak relevantní judikatury. Na druhou stranu je škoda, že v závěrečné fázi autorka neuvedla více návrhů *de lege ferenda*.

Práce je po formální stránce napsána na vysoké úrovni. Tento závěr nemohou jakkoliv ovlivnit drobné terminologické nedostatky – „žaloba“ (s. 7), „prvostupňové soudy“ (s. 12), „apelační proces“ (s. 55).

Domnívám se, že předložená diplomová práce jednoznačně splňuje požadavky na práce tohoto druhu kladené a velmi ji doporučuji k obhajobě. Diplomantka by v rámci obhajoby měla být připravena reagovat na výše uvedené připomínky a být schopna zodpovědět následující otázky.

1) Jaké dopady na místní referenda může mít usnesení Krajského soudu v Brně z 19. 9. 2014, č. j. 64 A 6/2014–20, ve věci volebního práva občanů EU ve volbách do zastupitelstev obcí?

2) Jak by se *de lege ferenda* měla s ohledem na diplomantkou rozebírané problémy změnit právní úprava místního referenda?

3) Jaký je názor diplomantky na konání místního referenda v případě postoupení části území státu?

V Praze dne 29. května 2015

JUDr. David Kryška, Ph.D.
oponent